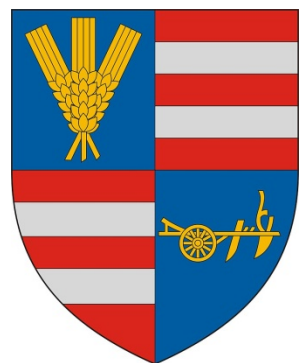

IVÁNCSA

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	3
IVÁNCSA BEMUTATÁSA, ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER	6
ÖRÖKSÉGÜNK, A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK	11
TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL	15
A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK: ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA - UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK	22
KÖZTERÜLETEK: UTCÁK ÉS TEREK	32
JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK (AJTÓK, ABLAKOK, TORNÁCOK, ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNEK, HOMLOKZATKÉPZÉS), KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA, ...	33
JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK.....	36

BEVEZETÉS

A kulturálisan homogenizálódó világban egyre fontosabbá válik a táj és a település szerepe, hiszen természeti és kulturális örökségünk, emberi tevékenységünk lenyomatának őrzője, ezzel az egyén és a közösség identitásának meghatározó eleme.

A településhez való kötődés pszichológiai fejlődésünk alapja, s minden egyén, minden kultúra életének szerves része, ezzel együtt fontos szerepe van a településkarakter kialakításában is, hiszen azt a településképet mellett a történelmileg kialakult település-szerkezet, valamint az adott településhez kötődő érzelmek és hagyományok együttesen határozzák meg.

A településképi védelméről szóló törvény célja, hogy a települési közösségek hatékonyan óvják meg környezetük kultúrájukat és fejlesszék azt. A törvényben bevezetett új elemek, a településképi rendelet és településképi arculati kézikönyv hivatottak ezt szolgálni.

A településképi arculati kézikönyv a - települések természeti és épített környezete által meghatározott - településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit, és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

IVÁNCSA BEMUTATÁSA, ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

Elhelyezkedése

Ivánca Duna parti település, az Adonyi öblözet nyugati peremén fekszik. Magas parttal határolt mezőföldi lösztábla ártérre néző peremén települt. Községünk területét északnyugat – délkelet löszvonulat jellemzi. Ivánca határa egyrészt löszsíkságra, másrészt pedig az Adonyi öblözet magas árterére terjed ki. Ezen folyt keresztül a Váli csatorna, mielőtt Sinatelep alatt a Dunába vezették.

Története

Ivánca és környéke ősidők óta lakott helynek számít. Területén bronzkori, római kori, avar- és honfoglalás korából származó leletek sokasága került felszínre. Több évezredes múltja a bronzkorig tárul fel előttünk. A Krisztus előtti 2. évezredben a középső bronzkorban a Vátya-kultúra népe lakta. Elsősorban a vízjárta területek partjain emelkedő fennsíkakat szállták meg, így nem meglepő, hogy az iváncai párkányzaton is otthont találtak.

A rómaiak emlékét őrzi a határvonal- limes. A mai 6-os műút közelében épült az eszéki országút. A 3. századból való két mérföldkő, az Aquincumtól mért 34. római mérföldet jelölték.

Nevét az oklevelek 1290-ben említik először, Iwanch alakban. Iváncs királynéi föld volt. 1291-ben Erzsébet királyné Tivadar (Theodor) fehérvári választott prépostnak, királyi alkancellárnak adta, s az adományt 1291-ben Fenenna királyné megújította, s határait is leírta. Ez az első írásos emlékünk - egy adományozó oklevél - ,melyben leírják Iváncs földjét rétjeivel, erdeivel, kaszálóival, szigeteivel és minden tartozékával együtt. Iváncs a mai településtől keletre feküdt.

A török időben elnéptelenedett a falu. Az 1700-as években csak mint puszta szerepelt, alig félszáz lakossal. II. József idején Ivánccapuszta népessége 74 fő, a házak száma 14, a családoké 17. Újra benépesedése a XIX. században történt. Birtokosai valamint baracskai közbirtokosok Iváncsán kezdtek el építkezni.

1830 óta működik a református iskola és imaház. 1850-ben adóközséggé szerveződött. A 20. század elején a népesség létszáma 1800 fő. 1907-ben a római katolikusok iskolakápolnát építettek, ez lett az új templom megépítéséig 1985-ig a templomunk. Az első világháború nagy véráldozatot követelt: 122 hősi halott. 1921-től az agrárnincsteleneknek házhelyet és néhány holdas parcellákat juttattak. Ekkor épült a Szabadság és a Táncsics utca. A második világháború alatt közel három hónapig folytak itt a harcok. A hősi halottak száma 64, polgári áldozatoké 27.

Az 1950-es években Ivánca szántóföldjein jött létre Beloiannisz Fejér megye egyik legfiatalabb települése a görög polgárháborúból Magyarországra menekülők számára.

I. katonai felmérés 1763-1787

II. katonai felmérés 1806-1869

III. katonai felmérés 1869-1887

Az első katonai felmérésen ábrázoltak alapján a XVIII. század első felében - a török uralom után - csak néhány épület állt, települési szövetéről nem is beszélhetünk. Ivánca akkori településszerkezete egy szórványtelepüléséhez hasonlítható. A későbbiekben - megközelítőleg a XIX. század derekán - a Fő utca, Vörösmarty utca és Petőfi utca mentén már álltak lakóházak. Ebből az időszakból már a Szalma csárda épülete is beazonosítható a katonai felmérésen. A III. katonai felmérésen már kialakult a Hunyadi utca és a Bajcsy-Zsilinszky utca is néhány épülettel.

Az infrastruktúra elemeket tekintve a település szerkezetét alapvetően meghatározza az észak - déli irányú M6-os autópálya valamint a szintén észak - déli irányú 6-os főút. Továbbá meghatározó szerkezeti elem a községünket keletről határoló Duna. A - már említett - löszfal szintén észak - dél irányban a Dunával és a főúttal párhuzamosan húzódik végig a falun. Megjelenésében kifejezetten előnyös, a község egy „emelvényen” jelenik meg az érkező előtt. A löszfal elválasztó szerepe előnyös, mert a szükséges helyeken átjárható és az így létrejövő tagoltság sajátos és vonzó jellegzetessége Iváncsának. Táji, természeti értéke is fontos többek között az itt fészkelő parti fecske családok miatt.

A Dunát kísérő part menti erdősáv, ligetes terület igen kellemes tájat eredményez, míg a belterületen a Fő utca és Arany János utca kereszteződésében kialakult zöldfelület kis falunk hangulatos eleme. A település szerkezete északnyugat és délkelet irányban elnyújtott, többutcás, többnyire hosszú szalagtelkes. A belterület szerkezetére viszonylag szabályos utcahálózat nyomja rá bélyegét, ez alól csak a déli részen lévő „ófalú”, a község legrégebbi magja kivétel. Az épületeket rendre az északnyugati telekhatárra helyezték, így a remek délkeleti tájolású oldalkertre nyílhattak a házak ablakai, tornácai.

Közvetlen az M6-os autópályáról vagy a 6-os főútról rövid bekötőúton közelíthető meg a falu főutcája. Ivánca központja az Arany János utca és a Fő u. kereszteződésében alakult ki, mely igen kellemes, hangulatos terület. Itt található a polgármesteri hivatal, tanuszoda, a művelődési ház, az óvoda, étterem és kávézó.

A faluközpontban kialakult közparkban emlékművet állítottak az I. Világháború hősi halottainak. Emellé emléktáblákat emeltek a II. Világháború iváncsai áldozatainak emlékére.

Községünk lakóinak száma meghaladja a 2900 főt. Településünk tiszta, gondozott. A szép táj, a kiváló levegő, Székesfehérvár és Dunaújváros közelsége és a jó megközelíthetőség vonzó lehet a beköltözők számára.

A következőkben először bemutatunk egy válogatást azokból az épületekből, amelyek sajátos értéküknél fogva már hosszabb ideje Ivánca identitását erősítik. Ivánca egyes részeire vonatkozó építészeti előírások szem előtt tartásával elérhető, hogy az új építésű házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg a többi ház között, így segítsék Ivánca jellemző karakterének őrzését, és tovább formálják azt. A legutóbbi időkben épült sikeres példák illusztrálják, milyen megoldások segíthetik az előbbieken megfogalmazott vágy megvalósulását.

ÖRÖKSÉGÜNK, A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK

Iváncsa természeti adottságai, történelmének sokszínűsége, különböző nemzetiségű lakóinak együtt élése adja azt az identitást, ami épületei, közterületei szintjén is kifejeződik.

A településen nem található országos védettségű műemlék.

Településképi szempontból meghatározó elem a Kistérségi Tanuszoda, a Dr. Fejérpataky László Általános és Művészeti Alapiskola, a Református templom és a Katolikus templom.

Kistérségi Tanuszoda (Arany János utca 1.)

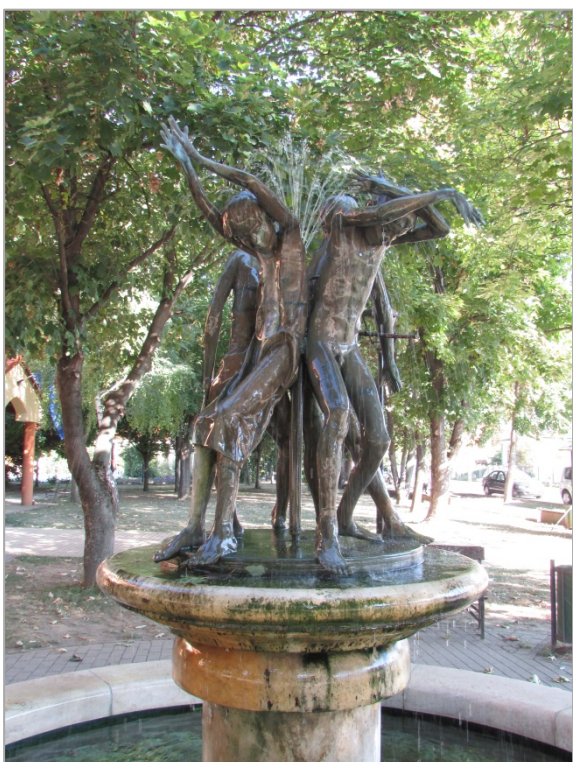

A település központjában lévő tanuszoda alig nyolc éve nyitotta meg kapuit. A kétszintes épület tömegformálása és színezése illeszkedik környezetébe. Az épület előtti tere sedés a kialakított burkolt felület és gondozott növényzet hangulatos eleme a községnek, továbbá a közösségi élet színtere is.

Dr. Fejérpataky László Általános és Művészeti Alapiskola (Fő utca 61.)

A kétszintes iskolaépület a tanuszoda mellett található. Az épület alkalmazkodik a környezetében kialakult beépítéshez.

Az iskola előtt található Melocco Miklós szobra, mely a település kulturális életének látványos eleme.

A nyári melegben az alkotás körül elhelyezkedő árnyékos padokon a szökőkút csobogását hallgatva kellemes a pihenés.

Református templom (Fő utca 124.)

A templom 1914-ben épült neogótikus stílusban. 1915. augusztus 22-én került sor felszentelésére. A templom tömege egyszerű, nyeregtetős kialakítással és egy 30 méter magas toronnyal. Az égbe magasodó templom harangtornya szimbolikusan jelzi a szakrális épület egykori központi szerepét.

A Református Templom 1920-ban...

... és ma.

Római Katolikus plébánia, Szent Kereszt felmagasztalása templom (Fő utca 28.)

A templom épülete még fiatal, 1985-ben épült. Tetőszerkezetének íves vonalvezetése egyedivé teszi, ugyanakkor telepítése és magassága pedig illeszkedik a környező lakóépületek kialakításához.

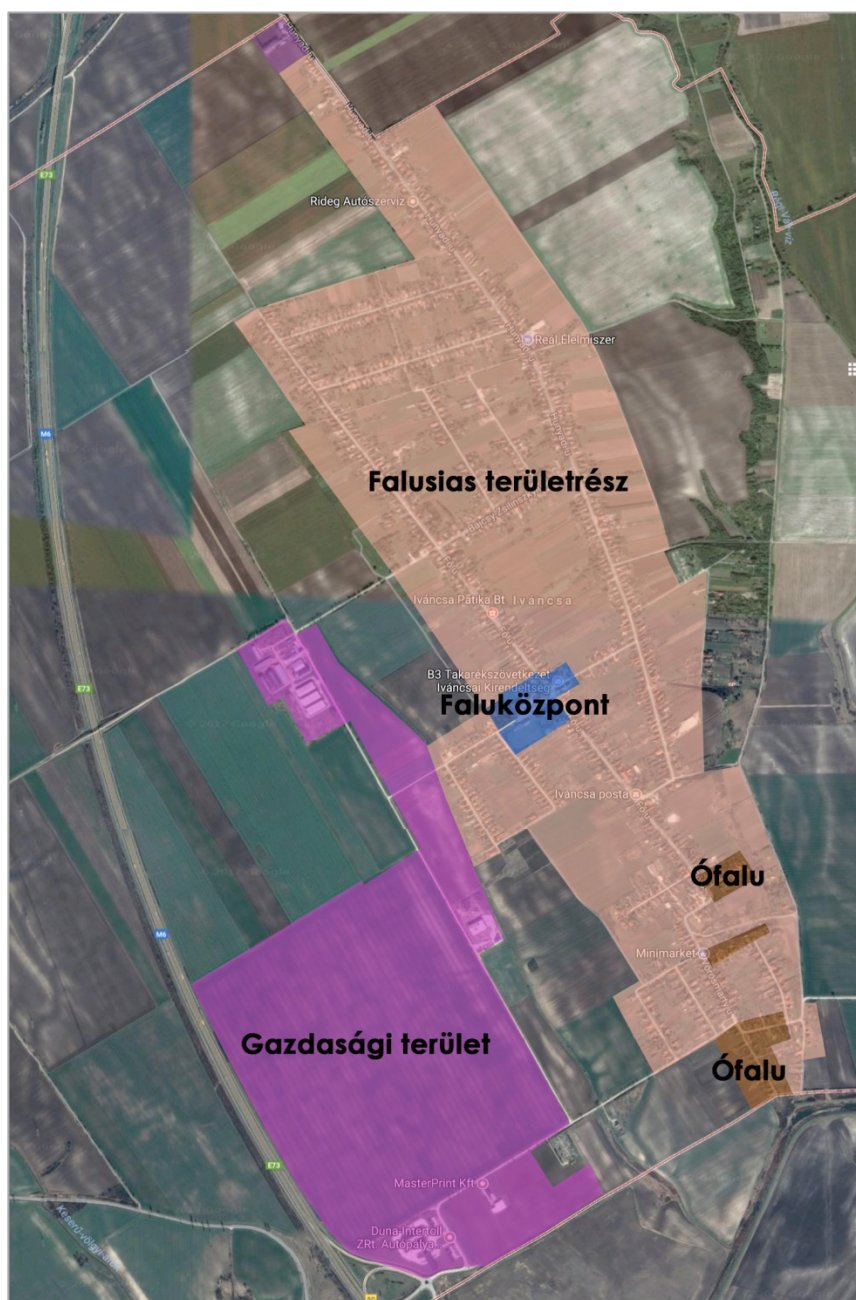
Községünk kulturális építményeinek egyik kiemelkedő, megőzésre alkalmas eleme.

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL

Településünkön a következő karakterű területek határolhatók le:

1. Faluközpont településrész
2. Ófalu településrész
3. Falusias településrész
4. Gazdasági területrészek
5. Egyéb, beépítésre nem szánt területek (a fenti karakterekkel le nem fedett területek)

Faluközpont településrész

A Faluközpont településrészen található községünk lakóinak oktatását, egészségügyi ellátását és sportolási lehetőséget (focipálya) nyújtó intézmények. Itt található a faluház is mely a község kulturális életének színtere, nagyteremmel, klubhelyiséggel és községi könyvtárral együtt biztosítja a településen működő civil szervezetek működését, az itt lakók művelődését és szórakozását. Ezen a településrészen kapott helyet a tanuszoda, mely a kistérségben élőknek biztosít sportolási lehetőséget. A község szinte minden intézménye itt helyezkedik el részben felújított korábbi épületekben, részben a funkciójának megfelelően tervezett épületekben

Az épületek telepítése, magassága, stílusa, tetőformája és tetőhajlásszöge változatos képet mutat: található itt téglahomlokzatú iskola, vakolt felületű uszoda, földszintes bolt, kétszintes iskola. Előnye a központnak, hogy a beépítettség viszonylag laza és tartozik hozzá egy kellemes, hangulatos közpark is.

Ófalu településrész

A településrészen a lakóházakat oldalhatárra telepítették hagyományosan a telekmélysége felé, kisebb előkertet hagyva. Földszintes, utcára merőleges, egyszerű nyeregvetős kialakítás dominál. Az épületek telepítése, magassága, stílusa, tetőformája és tetőhajlásszöge egységes képet mutat.

Ófalu településrészen történetileg kialakult oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk, javasolt az utcára merőleges tetőgerinc és a közvetlen környezetben jellemző tetőhajlásszög alkalmazása. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a tároló épület. A telkek rendben tartása könnyebb, ha a tárolók a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez elmondható a kerítésekre. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk.

Falusias településrész

A Falusias településrészen régebbi és újonnan kialakított telkeket is találunk. A régebbi beépítésekre jellemző a „sátortetős kockaház” forma illetve a kontyolt tetős hosszúház.

Utcával párhuzamos gerincű telepítés is – ugyan ritkán, de – előfordul. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek.

Az új lakóterületek változatosabb épülettömegeket és tetőformákat hordoznak, mint a korábban kialakult lakóterületeken álló családi házak, viszont a telepítés (beépítési mód) itt is oldalhatáron álló.

Megtalálhatók itt az úgynevezett „mediterrán” stílusú lakóépületek is és az egyszerű kontyolt vagy nyeregtetős lakóépületeket idéző nagyobb családi házak is.

A kertes házak elengedhetetlen kelléke a tároló épület. A telkek rendben tartása könnyebb, ha a tárolók a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez elmondható a kerítésekre. A településrészen a kerítés gyakran téglából épül vagy téglalaburkolatú. A téglapillérek közötti felület fából vagy fémből került kialakításra.

Gazdasági területrészek

A gazdasági területrészen jelentős mértékben még beépítetlenek a telkek. Csak néhány meglévő telephelyről beszélhetünk, többek között az autópálya csomópontnál lévő Autópálya Üzemmnökség és a Master Print Kft telephelyéről. A beépítetlen területeken új arculat kialakítása várható. Az M6 autópályán a faluba érkezők először a gazdasági területrészekkel találkoznak. Itt éri őket az első benyomás a település arculatáról. Ezért fontos, hogy ezeken a területeken is hangsúlyt fektessünk az építészeti minőségre. A raktárcsarnokok, telephelyek és egyéb gazdasági épületek kialakításánál különös tekintettel kell az épületek színvilágát megválasztani, próbáljunk alkalmazkodni a településen jellemző természetes színhasználathoz. Ha az épületek homlokzati kiképzésében, anyaghasználatában előtérbe kerül a magasabb esztétikai igényesség az már jelentős településképi előnyökkel jár.

Egyéb, beépítésre nem szánt területek

Ivánca közigazgatási területének jelentős részét szántók teszik ki. A külterület nagy részén egybefüggő, nagyparcellás szántóterületek húzódnak, amelyeket mezőgazdasági utak tagolnak. A Duna mentén ártéri erdőterületek találhatóak. A lankásabb domboldalakon gyepterületek húzódnak.

A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK: ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA - UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK

A következőkben bemutatunk néhány példát arra, hogyan lehet a legáltalánosabb hibákat elkerülni, illetve hogyan lehet megőrizni településünk egységes arculatát.

Ajánlások a Faluközpont településrészre - Építészeti útmutató

Telepítés

Ezen a területen elég változatos az épületek megjelenése. A telepítésre jellemzően a szabadonálló elhelyezés mondható oly módon, hogy az épületek közötti részeken kialakuló területen közösségi tér alakult ki. Új házak építésénél a meglévő rendszer megtartására kell törekedni úgy, hogy azok homlokzata által adott térfal igazodjon a meglévő épületek adta térfalhoz. Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes nyugodt ritmusú képet adnak. Az indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott épületek építése nem javasolt. Egységes utcakép létrehozása csak egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Az épületek hátra húzása megtöri az utca ritmusát.

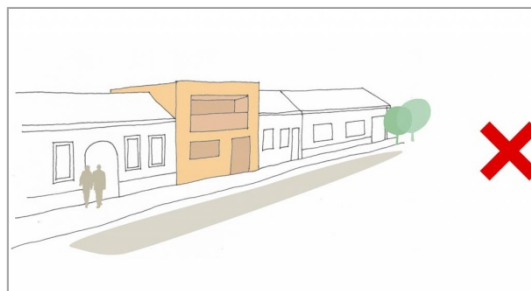
Magasság

A Faluközpont településrészben az épületek magassága közel azonos, jellemzően földszint + egyszintes, néha földszintes. Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében. A túl magas házak nem illeszkednek Ivánca Faluközpont településrészének utcaképébe. Az eltérő magasságú házak rendezetlen utcaképet adnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

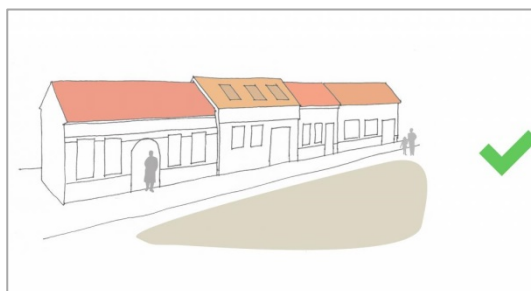
Tetőhajlásszög

A Faluközpont településrészen az épületek tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve a túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező vagy lapos tetős épületek nem illeszkednek Ivánca Faluközpont településrész utcaképebe.

Tetőforma

A településrészen lévő házak tetőformája hasonló. Új házak építésénél a szomszédok figyelmébe vételével kell illeszkedni. Javasolt a szomszédokhoz hasonló, egyszerű nyeregtetős tetőforma kialakítása.

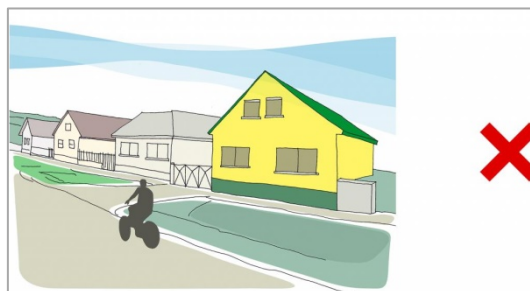
Anyaghasználat (színek)

Ivánca Faluközpont településrészén az épületek homlokzata leggyakrabban vakolt falfelület. A vakolt felületek színezése változatos, de többségében finom, visszafogott árnyalatok. A fehér és a fehérnek földszínekkel (sárga, vörös, barna, szürke) tört árnyalatai dominálnak. A vakolt homlokzatokat néha téglatagozás

díszíti. A teljes homlokzat fával vagy kővel való burkolása idegen, ezért nem javasolt. A házak tetejét többségében égetett kerámia cserép fedi. A cserép természetes színében való alkalmazása javasolt.

A természetes anyag és színhasználattal egységes településképi jön létre. Az eltérő kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házakhoz. Ivánca Faluközpont településrészen a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat.

Kerítés

A településrészen leggyakoribbak a rácsos fémszerkezetű kerítések, minden esetben áttört felülettel. A levegős kapcsolatot nyújtó áttört kerítések a tér és az utcakép jó megjelenítését segítik, főleg ha természetes színűek. A településrészen a tömör és nem átlátható kerítések építése illetve a feltűnő rikító színekkel való festése nem elfogadható.

Ajtók, ablakok, nyílások

Az épületek külső megjelenését nagymértékben befolyásolják a nyílások homlokzaton elhelyezett rendje. A településrészen jellemző a természetes anyagok használata. Javasolt a faanyagú, hagyományos osztású nyílászárók előtérbe helyezése.

Ajánlások az Ófalu településrészre - Építészeti útmutató

Telepítés

A családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű, az előkert egy-egy utcában közel azonos. Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes nyugodt ritmusú képet adnak. Új házak építésénél a meglévő rendszer megtartására kell törekedni. Az előkert méretének vonala a környező épületek vonalához igazodjon.

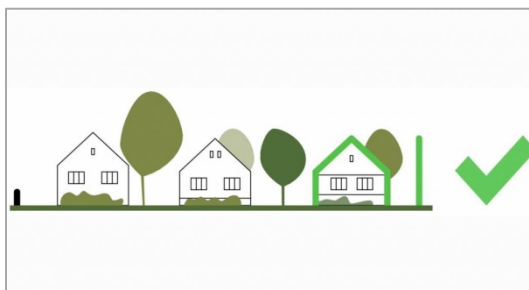
Az utcára nem merőlegesen telepített, indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. Egységes utcakép létrehozása csak egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Az épületek hátra húzása megtöri az utca ritmusát.

Magasság

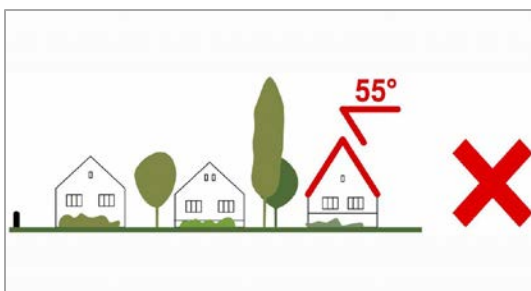
Az Ófalu településrészein a családi házak magassága közel azonos. Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

A túl magas házak nem illeszkednek Ivánca Ófalu településrészének utcaképébe. Az eltérő magasságú házak rendezetlen utcaképet adnak.

Tetőhajlásszög

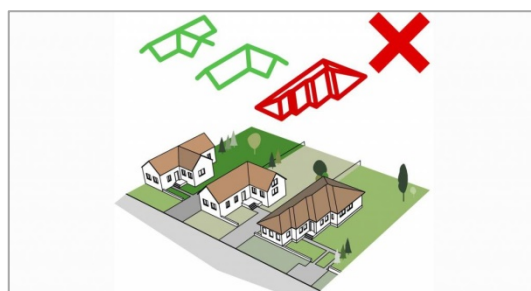
Ivánca Ófalu településrészein a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A településrészen jellemző a 30° – 45° közötti tetőhajlásszög. A túl magas illetve a túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező vagy lapos tetős épületek nem illeszkednek Ivánca Ófalu településrész utcaképebe.

Tetőforma

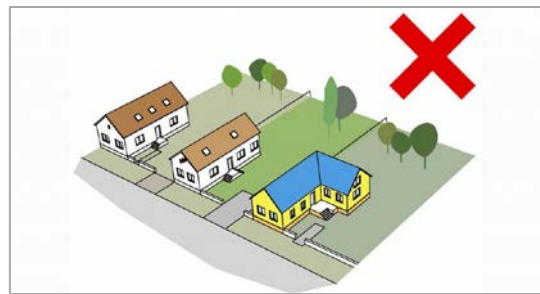
A településrészen lévő családi házak tetőformája egyszerű nyeregtető. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni.

Egy nyeregtetős házakból álló kialakult utcakép esetében a beépítésre váró telekre ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem tagolás nélküli, a szomszédokhoz hasonló egyszerű nyeregtetős tetőformájú.

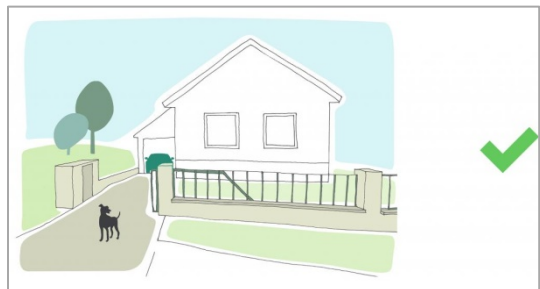
Anyaghasználat (színek)

Ivánca Ófalu településrészén az épületek homlokzata vakolt falfelület. A vakolt felületek színezése változatos, de többségében finom, visszafogott árnyalatok. A fehér és a fehérnek földszínekkel (sárga, vörös, barna, szürke) tört árnyalatai dominálnak. A teljes homlokzat fával vagy kővel való burkolása idegen, ezért nem javasolt. A házak tetejét többségében égetett kerámia cserép fedi. A cserép természetes színében való alkalmazása javasolt. A természetes anyag és színhasználattal egységes településképi jön létre. Az eltérő kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házakhoz. A településrészen a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a ríkító színű fémlemez fedés.

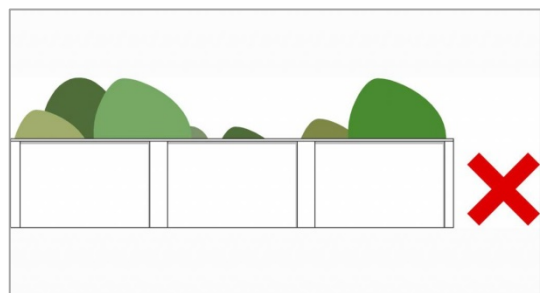

Kerítés

A településrészen leggyakoribbak a rácsos fémszerkezetű kerítések, de előfordulnak faléces változatok minden esetben áttört felülettel. Az utca és a kertek között levegős kapcsolatot nyújtó áttört kerítések az utcakép jó megjelenítését segítik, főleg ha természetes színűek.

A településrészen a tömör és nem átlátható kerítések építése illetve a feltűnő ríkító színekkel való festése nem elfogadható.

Ajtók, ablakok, nyílások

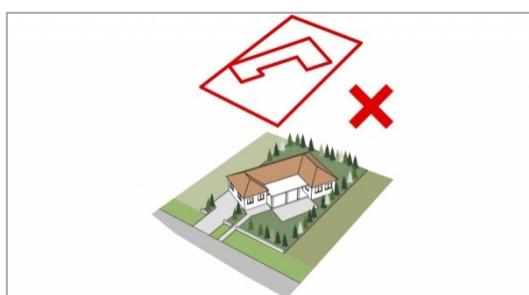
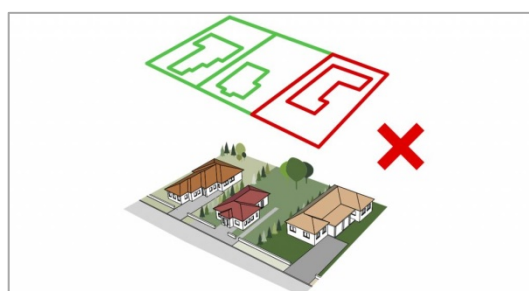
Az épületek külső megjelenését nagymértékben befolyásolják a nyílások homlokzaton elhelyezett rendje. Ivánca Ófalu településrészen jellemző a természetes anyagok használata. Javasolt a faanyagú, hagyományos osztású nyílászárók előtérbe helyezése. Hagyománya van a tornác alkalmazásának is, ezért a felújítások során kerüljük el a tornácok beépítését, törekedjünk azok megtartására.

Ajánlások a Falusias településrészre - Építészeti útmutató

Telepítés

Az újonnan épített családi házak telepítése oldalhatáron álló, az előkert egy-egy utcában közel azonos. Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes nyugodt ritmusú képet adnak. Új házak építésénél az eddig kialakult meglévő rendszer megtartására kell törekedni. Az előkert méretének vonala a környező épületek vonalához igazodjon. A családi házakat javasolt a telek oldalhatárán, azzal párhuzamos elrendezésben elhelyezni, így az épület mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

Az utcára nem merőlegesen telepített, indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott vagy elforgatott családi ház építése nem javasolt. Egységes utcakép létrehozása csak egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Az épületek hátra húzása, elforgatása megtöri az utca ritmusát.

Magasság

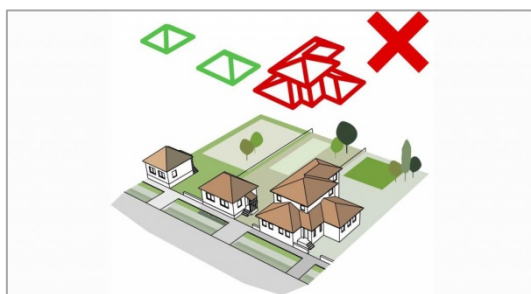
A településrészen a családi házak magassága közel azonos. Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

A túl magas házak nem illeszkednek az utcaképbe. Az eltérő magasságú házak rendezetlen utcaképet adnak.

Tetőforma

A településrészen lévő családi házak tetőformája, tetőhajlásszöge valamint tetőgerincének iránya változatos. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni. Lehetőség szerint kerüljük el a lapos tetős családi házak építését.

Anyaghasználat (színek)

A településrészen az épületek homlokzata szinte minden esetben vakolt falfelület. A vakolt felületek színezése változatos, de többségében a föld természetes színei jellemzik. A fehér és a fehérnek földszínekkel (sárga, vörös, barna) tört árnyalatai dominálnak.

A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, a szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, homok- és agyagszín, téгла- és terrakotta vörös színek, illetve természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat.

A területrészen a modern anyagok (pl.: korcolt fémlemez-fedés) használata a hagyományos anyagokkal (vakolt felületek) esztétikus, elegáns megoldásokat adhat.

Kerítés

A településrészt a természetes anyaghasználat, a gondozott gyepek és értékes növényállomány jellemzi. Gyakori a kovácsoltvas kerítés is. A településrészen az áttört és a részben áttört kerítések kívánatosak. Az utca és a kertek között levegős kapcsolatot nyújtó áttört kerítések az utcakép jó megjelenítését segítik, főleg ha természetes színűek.

A településrészen a tömör és nem átlátható kerítések építése illetve a feltűnő ríktó színekkel való festése nem elfogadható.

Ajánlások a gazdasági területrésze - Építészeti útmutató

A gazdasági területrészekben tervezett épületek telepítését és tömegét tekintve tájba illeszkedően próbáljuk meg elhelyezni. Az épületek színezése lehet változatos, de törekedjünk a természetes színek használatára. A természettől erősen elütő színeket mellőzzük a nagy felületeken. Minőségi és igényes anyagok használatával a nagy felületek is esztétikussá tehetők.

Ajánlások az egyéb, beépítésre nem szánt területrésze - Építészeti útmutató

Ivánca egyéb, beépítésre nem szánt területein a tájat nem szabdalják fel az épületek. Törekedjünk arra, hogy az új épületeket a falu beépítésre szánt területe közelében építsük.

Az egyéb, beépítésre nem szánt területeken az épületek színvilága legyen természetes. Használjuk a föld színeit és természetes anyagokat. A rikító, kirívó, túl magas épületek, valamint a színes fémlemezfedés alkalmazása nem illik a tájképbe.

Az egyéb, beépítésre nem szánt területeken a teljes átláthatóságot lehetővé tevő, áttört egyszerű kerítések előnyösek.

KÖZTERÜLETEK: UTCÁK ÉS TEREK

Ivánca közterületei a lakosság gondosságát, lakókörnyezetükre való igényességét, a falu iránti szeretetüket tükrözik.

A családi házak előkertjében gondozott virágoskertek találhatóak. A járdák mentén a zöldfelület karbantartott, szintén virágos. A közterületeken elhelyezett díszítő elemek, szobrok, alkotások varázsolják hangulatossá a községünket.

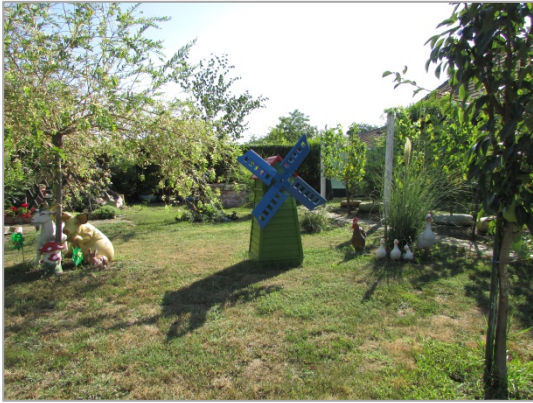

JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK (AJTÓK, AB- LAKOK, TORNÁCOK, ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNEK, HOMLOKZATKÉP- ZÉS), KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA,

Iváncsai jó példák

Más településekről jó példák

Az alábbi fotókon lévő épületek tömege, színezése és tetőforma kialakítása, valamint a homlokzatképzés, tetőfedés és nyílászáró példaértékű lehet.

JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHOR- DOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

Iváncsai jó példák sajátos építményfajtákra:

Reklámhordozók - Iváncsai jó példa

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégérek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet. A hirdetőfelületeknek a figyelemfelkeltés a céljuk, ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy kirívó, oda nem illő hirdetés ne bontsa meg az egységes utcaképet. A hirdetés lényege a tájékoztatás, amelyet kellő körültekintéssel utcaképbe illően is megtehetünk. Cégér, cégtábla elhelyezésekor elengedhetetlen, hogy az alkalmazkodjon az épület jellemzőihez, anyaghasználatához.

MEGBÍZÓ: Iváncsa Község Önkormányzata
2454 Iváncsa
Fő u. 61/B.
polgármester: Molnár Tibor
főépítész: Verécsi Csinszka építészmérnök

KÉSZÍTETTE: Alba Expert Mérnöki Iroda Bt.
8000 Székesfehérvár
Várkörút 56.

SZÖVEG ÉS FOTO: Verécsi Csinszka
Péterfia Gábor

2017. október

